

Op 14 juni 2018 vindt de Algemene Leden Vergadering van Historisch Genootschap Roterodamum plaats in het Schielandshuis.

Onderstaand treft u het voorlopige jaarverslag aan zoals dat is samengesteld door onze secretaris Tim de Haan.

Historisch Genootschap Roterodamum

Jaarverslag over 2017

Intro

Het aantal leden van Roterodamum is gedaald ten opzichte van 2016. Het aantal leden is helaas onder de 2000 uitgekomen met 1931 leden. Ondanks de aanwas van nieuwe leden speelt vooral het natuurlijke verloop van onze leden hierin een belangrijke rol. De website en facebook zijn inmiddels stabiele, digitale, factoren in het bereiken van onze leden en andere geïnteresseerden met nieuws en activiteiten. Tussen de fysieke verzending van de Kroniek door wordt jaarlijks dan ook ten minste viermaal een digitale nieuwsbrief verzonden om de leden op de hoogte te houden van de activiteiten.

Financiën

In financiële zin was 2017 een prima jaar. Aan het einde van 2017 kwamen de boeken uit op een positief resultaat van ruim € 2000,- Dit resultaat is toegevoegd aan de algemene reserves die in 2018 zullen worden gebruikt om toekomstplannen te bedenken en waar mogelijk al uit te voeren voor Roterodamum.

Historische Wel & Wee Cafés

De Historische Wel & Wee Cafés (HW&W Cafés) vormen elke tweede donderdag van de maand een terugkerende activiteit, met uitzondering van de zomerperiode. Op informele wijze worden middels de bijdragen van een aantal sprekers over een specifiek onderwerp, leden en belangstellenden meegenomen in de geschiedenis van Rotterdam. Als raamwerk voor enkele HW&W Cafés wordt een breder onderwerp gekozen zoals de reeks *Letteren in Rotterdam* welke nog uit 2016 doorliep en werd opgevolgd in april 2017 door *Theater in Rotterdam*. *Politiek in Rotterdam* bleek een uitstekend thema in opmaat naar de gemeenteraadsverkiezingen van 2018. Van januari 2017 tot en met september waren we te gast bij Donner als vaste basis voor de HW&W Cafés. Door de verbouwing van Donner zijn we per oktober op zoek gegaan naar nieuwe locaties in de stad. Die nood bleek ook een deugd te zijn. De dynamiek van nieuwe plekken gekoppeld aan de actualiteit van een lezing bleek een goede en vaak inspirerende keuze te zijn.

- **12 januari**
- **Letteren in Rotterdam - Het Boekenvak**

In het eerste Historische Wel & Wee Café van 2017 ging Theo Kemperman, directeur van de Bibliotheek Rotterdam, in op de veranderingen bij de hedendaagse bibliotheek. Frans Meijer ging vervolgens in gesprek met Leo van de Wetering (Donner) en de Rotterdamse uitgever Willem Donker waarbij Joop de Jong dit gesprek illustreerde met uniek beeldmateriaal rond dat Rotterdamse boekenvak

- **9 februari**
- **Letteren in Rotterdam - Letterenstad Rotterdam?**

Bas Kwakman (Poetry International) besprak de vier criteria voor een nominatie als City of Literature. Alek Dabrowski, Erik Brus (Passionate) en Esther Porcelijn (voormalig stadsdichter van Tilburg, inmiddels neergestreken in Rotterdam) gingen vervolgens het gesprek aan over het literaire klimaat tijdens de naoorlogse periode in Rotterdam. Waarna het Schoolschrijver project - talentontwikkeling met behulp van kinderboekenschrijvers van onder andere Rotterdamse kinderen – eindigde in het hier en nu. Joop de Jong selecteerde weer uniek bewegend beeld om dit HW&W Café te illustreren.

- **9 maart**
- **Hugo Bongers - Monumentenlezing**

Bongers diepte in zijn monumentenlezing het thema *Symbolen en Iconen* uit. Water als symbool voor de stad. De stroom van de rivier als teken van het verglijden van de tijd, zichtbaar gemaakt door de bouw van beeldbepalende gebouwen op beide oevers. Water ook als uitdaging om te beheren, overtollig water af te voeren en om gezondheid te bevorderen, goed drinkwater af te leveren. Iconen werden gebouwd in de buurt van het water. Wat was en is de betekenis van die gebouwen en waterwerken voor ons, mensen die nu in de stad leven? En hoe geven we nieuwe functies aan oude gebouwen en waterwerken? De lezing werd met beeldmateriaal, geselecteerd door Evan van der Most van *Dig It Up*) geïllustreerd.

- **19 april**
- **Theater in Rotterdam**

Aansluitend aan de algemene ledenvergadering van Roterodamum op 19 april introduceerde door Paul van de Laar het thema *Theater in Rotterdam*. Als een van de onbetwiste specialisten op dit gebied nam hij ons mee naar de theatergeschiedenis en de ontwikkeling van het culturele leven in vroegere tijden. Gepke Bouma, auteur van *Een gezond en opgewekt kunstleven. Een studie in kunstbeleid te Rotterdam* belichtte het cultuurbeleid van de gemeente Rotterdam en de ontwikkeling van het theaterleven in Rotterdam in de periode 1945 – 1970. Vóór de Tweede Wereldoorlog had Rotterdam een ongekend rijk en levendig cultureel leven: van opera tot varietétheater of dancing, van klassiek tot jazz, het centrum van de stad bruiste. Dat alles verdween op slag met het bombardement op 14 mei 1940. Hoe de stad daarna het culturele leven weer opbouwde, deed Bouma uit de doeken.

- **7 juni**
- **Theater in Rotterdam - Conny Janssen en Paul Röttger**

Conny Janssen was ter gelegenheid van haar jubileumjaar te gast in het HW&WC om te praten over onder meer de geschiedenis van haar gezelschap, haar inspiratiebronnen en haar verhouding tot de stad Rotterdam. Paul Röttger geeft sinds 1988 leiding aan het Rotterdams Centrum voor Theater en vertelde over de geschiedenis en ontwikkeling van het centrum tot wat vandaag de dag RCTH+ is. Zijn rol daarin als directeur, regisseur, acteur, docent en voor alles voorvechter van een rechtvaardiger wereld.

- **14 september**
- **Opmaat naar Politiek in Rotterdam**

Bij Donner vond door Sjaak van der Velden de introductie plaats op het thema van de najaarsreeks HW&W Cafés: *Politiek in Rotterdam*. Aansluitend dook Feico Houweling in op een prikkelend verhaal met: 'Niet Erasmus, maar het erasmianisme!'. Han van der Horst sloot dit HW&W Café met de vraag of er behalve de eeuwige Maas nog een constante in de Rotterdamse geschiedenis zit?

- **12 oktober**
- **Politiek in Rotterdam - Oproeren**

Door de verbouwing van Donner waaierde Roterodamum vanaf het najaar uit over de stad om op verschillende plekken het HW&W Café te organiseren. De Scotch International Church aan de Schiedamsesingel opende de deuren voor een programma over politieke oproeren in Rotterdam. Nora Schadee dook daarbij in het Costerman oproer. Terwijl Eric Palmen het verhaal van Kaat Mossel uit de boeken deed.

- **16 november**
- **Politiek in Rotterdam - Boefje en Spiekman**

Aansluitend op de uitreiking van het Rotterdams Jaarboekje vond bij Metz Woninginrichting het HW&W Café plaats. Roterodamum borduurde hierin deels voort op het ingezette politieke thema met een verhaal van Dick Linders over Spiekman. Maar de gelegenheid deed zich voor om ook aandacht te hebben voor een bijzonder Rotterdams karakter: *Boefje*, van M.J. Brusse toegelicht door diens zoon Peter Brusse.

- **11 december**
- **Politiek in Rotterdam- De Raadszaal**

Op een wel zeer bijzondere locatie mocht Roterodamum op maandagmiddag 11 december het Historisch Wel & Wee Café plaats laten vinden: de Rotterdamse Raadszaal aan de Coolsingel 40. Chris Hietland en Clemens van Herwaarden gingen in op respectievelijk André van der Louw en Pim Fortuyn. Terwijl tussendoor oud-lid van de Rotterdamse gemeenteraad

en inmiddels Tweede Kamerlid Salima Belhaj de aanwezigen bijpraatte over de politieke mores in de raadszaal en op het Stadhuis.

Excursies (3 en 26 mei)

Brepleinkerkerk

Roterodamum heeft dit jaar een tweetal excursies georganiseerd. Met zo'n 50 leden en geïnteresseerden werd op 3 mei de Brepleinkerkerk bezocht. Mede aan de hand van het recent verschenen boek van Anja Matser: *De Orgelzolders – Onderduikers in de Rotterdamse Brepleinkerkerk* werd het een bijzonder bezoek aan deze onderduikplek op Rotterdam Zuid.

Tilburg)

Op 26 mei vertrokken zo'n 30 leden voor de dagexcursie naar Tilburg alwaar de wolstofindustrie werd bekeken en uitgediept. Onder andere met een bezoek aan het Textielmuseum en Museum De Pont.

[hier illustratie Textielmuseum]

Overige activiteiten

Algemene Leden Vergadering (19 april)

In het verbouwde en net heropende Schielandshuis hield Roterodamum op 19 april haar algemene ledenvergadering. Melanie Post van Ophem droeg na 10 jaar voorzitterschap de voorzittershamer over aan Frank Roos, bestuurslid van Roterodamum namens Stichting Stadsherstel Rotterdam. Melanie Post van Ophem werd aan het einde van de vergadering verrast door de burgemeester die haar voor een niet aflatende inzet voor het erfgoed van Rotterdam de Wolfert van Borselenpenning opspelde.

[illustratie: De burgemeester speldt de penning op bij Melanie]

Opbouwdag - Filmbeelden van toen, side-kicks van nu (18 mei)

Voor deze speciale editie op 18 mei van het Historisch Wel & Wee Café (HW&WC) selecteerde filmkenner en tentoonstellingsmaker Joop de Jong fragmenten uit films van 1955, 1962 en 1966 geselecteerd. Deze filmbeelden over 'Rotterdam in opbouw' werden naar deze tijd vertaald worden door jonge Rotterdammers van nu. In korte tweegesprekken met Tim de Haan en Kees Vrijdag met Kim Heinen, Celeste Boddaert, Tjeerd Hendriks, Lot Defoort en Aziz Yagoub werd die reflectie op boeiende wijze weergegeven

Restauratie Het Ding (Gabo) nabij (14 augustus)

Goed nieuws voor Het Ding van Gabo op de stoep voor de Bijenkorf. Na een lang traject waarin op Rotterdam zich met enige regelmaat heeft geroerd, is de restauratie nabij. Wanneer de laatste procedures in augustus worden afgerond wordt gestart met definitieve restauratie.

Roterodamum Monumentenonderscheiding 2017 (9 september)

Op zaterdag 9 september werd de Roterodamum Monumentenonderscheiding 2017 uitgereikt aan de bewoners van het uit 1877 daterende woonhuis Mauritsweg 39. De recent uitgevoerde restauratie betreft niet alleen het exterieur, ook het interieur is op bijzondere wijze gerestaureerd en ingericht. Aansluitend na de uitreiking konden de aanwezigen onder begeleiding dit bijzondere woonhuis betreden

Drs. H.H. Horstingprijs voor Richard Jongste en Alia Azzouzi (26 oktober)

Op donderdagmiddag 26 oktober werd door burgemeester Ahmed Aboutaleb, hierbij geassisteerd door de naamgever van de prijs, Hans Horsting in de Burgerzaal de oeuvre- en de aanmoedigingsprijs uit aan Richard Jongste en Alia Azzouzi.

Na ampel beraad adviseerde de jury de prijs in 2017 toe te kennen aan deze twee personen, uit verschillende generaties, die beiden hun sporen hebben verdiend c.q. verdienen. Ze zijn alert, betrokken, beschikbaar en onvermoeibaar actief in het initiëren en begeleiden van projecten op historisch, cultureel en/of maatschappelijk gebied, waarbij ze waar nodig hun netwerken verbinden en inzetten voor de goede zaak: van de restauratie van het koninklijk jacht 'Piet Hein' tot het CHIO en de activiteiten binnen Espresso Dates tot de verbindende rol bij diverse initiatieven in Rotterdam-West.

Uitreiking Rotterdams Jaarboekje (16 november)

Op donderdagmiddag 16 november 2017 werd Het Rotterdams jaarboekje uitgereikt. Deze uitgave van het Stadsarchief Rotterdam en verscheen voor het eerst in 1888. De presentatie vond plaats bij Metz Woninginrichting aan de Nieuwe Binnenweg Het familiebedrijf Metz Woninginrichting bestaat al sinds 1863 en kreeg onder leiding van de vorig jaar overleden Jan J. Metz in 1988 het predicaat Hofleverancier. Aan Jan J. Metz is in deze editie van het jaarboekje ook een In Memoriam gewijd.

Publicaties

Kroniek

De Kroniek verscheen in 2017 vier maal. Enige tijd na de verzending naar de leden verschijnt de Kroniek digitaal ook op de website van Roterodamum:

<http://www.rotterdamum.nl/publicaties/kroniek>.

Historische Publicaties

In 2017 verschenen er een tweetal publicaties in de reeks no. 198 en no. 199:

- Henk van der Maas - Onder de tunnel door: De geschiedenis van 75 jaar
MAASTUNNEL
- Jan Maliepaard en Jan Oudenaarden - Dát is Pietje Bell!

Vanuit Stichting Historische Publicaties Rotterdam (SHPR) is besloten - middels de eerder vastgestelde toekomstvisie in het tienpuntenplan - de reeks historische publicaties na nummer 200 te beëindigen. Aansluitend zal worden ingezet op verbreding en een eigentijdse invulling van de missie van SHPR.